

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/272/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213223123
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213223123.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Gabriela Brišková a JUDr. Iveta Jankovičová v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti žalovanej: A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. H. XXX/XX, M. K., o zaplatenie 224,02 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 5C/319/2013-32 zo dňa 18. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia 224,02 eura s úrokom z omeškania 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 29.08.2013 až do zaplatenia ako aj náhrady trov konania na tom základe, že medzi účastníkmi bola dňa 06.02.2008 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. 8100006604, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver 331,94 eura, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 48. mesačných splátkach po 18,72 eura. Následne 14.01.2011 bol poskytnutý žalovanej revolvingový úver 449,28 eura, ktorý mala žalovaná splatiť v 24. mesačných splátkach po 18,72 eura. Žalovaná sa mala dostať do omeškania so splácaním 39. splátky, v dôsledku čoho si žalobkyňa uplatnila okamžitú splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), keď žalovaná zaplatila na celej pohľadávke 1.123,82 eura. Nedoplatok na úvere takto predstavoval 29.08.2013 sumu 224,02 eur.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalovaná 29.01.2008 podpísala žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, kde uviedla údaje, za ktorých žiadala poskytnutie úveru vo výške 16.000,- Sk s mesačnými splátkami 901,- Sk a s dohodnutou úrokovou sadzbou. Túto žiadosť žalovanej súd posúdil ako návrh na uzavretie zmluvy v zmysle § 43c ods. 1 OZ, podľa ktorého sa považuje návrh za prijatý včasným vyhlásením urobeným osobou (v tomto prípade veriteľom), ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas. Podľa § 43c ods. 2 OZ včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Z uvedeného potom vyplýva, že ak žalovaná navrhovala uzavretie revolvingového úveru na sumu 16.000,- Sk, bol to prejav jej vôle uzavrieť zmluvu s týmto obsahom na výšku splátok 901,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou 87,94 % a so splácaním dlhu v počte 48 splátok. Týmto návrhom bola žalobkyňa viazaná od okamihu, keď jej návrh došiel. Žalobkyňa podpísala žiadosť 06.02.2008, pričom údaje pod bodom 6, v čase podpísania zmluvy žalovanou neboli vyplnené, čo vyplývalo aj z príkazu

v zátvorke v tejto kolónke (nevypĺňajte). Žalobkyňa však vyplnila údaje odlišné od návrhu žalovanej, keď namiesto návrhu 16.000,- Sk uviedla úver vo výške 10.000,- Sk, ako aj odlišnú ročnú úrokovú sadzbu 88,0 % namiesto 87,94 %, a tiež inú výšku splátok 567 Sk namiesto 901,- Sk. Takéto podanie sa považovalo za nový návrh, ku ktorému sa mala žalovaná opäť vyjadriť, či ho akceptuje alebo či ho odmieta. Konštatovanie v bode 13 žiadosti ako predtlačená formulácia, podľa ktorej riadnym vyplnením a následne podpísaním tejto žiadosti všetkými zúčastnenými stranami uzatvorili účastníci zmluvu o revolvingovom úvere, nemôže nahradiť súhlas žalovanej s obsahom takto predloženej zmluvy. Takýto postup žalobkyne bol zjavne nevýhodným pre žalovanú, ktorá v ďalšom nemohla ovplyvniť návrh na uzavretie zmluvy predloženej žalobkyňou, ktorý bol obsahom odlišný od návrhu žalovanej.

V konaní pritom išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ v znení účinnom od 01.01.2008, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné u stanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd prvého stupňa zároveň predmetnú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahovali ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom k tomu, že na základe takto uzavretej zmluvy došlo k plneniu zo strany veriteľa, napriek tomu, že nový návrh žalobkyne na uzavretie zmluvy zo 06.02.2008 už nebol predložený žalovanej na vyjadrenie a akceptáciu, súd prvého stupňa vyhodnotil predmetnú zmluvu podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch za platnú a posudzoval splnenie ďalších podmienok zmluvy pre priznanie nároku.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahovala zákonom ustanovené náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. K primárnemu účelu právnej úpravy noriem spotrebiteľského práva potom zodpovedal len taký výklad § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako istiny, tak i úrokov, a tiež prípadných poplatkov. K naplneniu uvedeného účelu preto nepostačovalo, ak zmluva neobsahovala vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov.

Súd prvého stupňa preto uzavrel, že úver poskytnutý žalobkyňou na základe predmetnej zmluvy bol bezúročný a bez poplatkov. Žalovanej bol poskytnutý úver v celkovej výške 331,94 eur + 449,28 eur, teda spolu 778,22 eur, pričom žalovaná zaplatila spolu 1.123,82 eura, čím preplatila poskytnutú istinu. Súd preto žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní nebola úspešná. Trovy konania pre žalovanú zo spisu nevypĺyvali, preto jej súd náhradu trov nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Namietla, že závery súdu prvého stupňa o tom, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8100006604 neobsahuje termíny splátok istiny, ako aj údaj o výške úrokov a iných poplatkov, nie sú správne. Zo zmluvy totiž vyplýva, že úver mal byť uhradený v 48 mesačných splátkach, pričom splátky boli splatné k dohodnutému dňu v mesiaci. V zmysle bodu 7 zmluvných dojednaní sa za súčasť zmluvy o revolvingovom úvere považuje aj oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Podľa údajov v ňom uvedených, periodicita splácania úveru má byť mesačná, splátka úveru je splatná vždy každý 24. deň v mesiaci a oznámenie obsahuje tiež údaj o dátume splatnosti prvej splátky a dátume splatnosti poslednej splátky úveru. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi tak obsahovala výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 2 písm. i) nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu

splátku uvádzané jednotlivu popri sebe. Takáto požiadavka by mala praktické opodstatnenie iba vtedy, ak by sa istina, úroky alebo poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. Žalobkyňa tiež namietla voči záverom súdu prvého stupňa ohľadom procesu uzatvárania zmluvy. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru bola predložená zo strany žalovanej s tým, že výška schváleného úveru môže byť aj nižšia. Žalovaná si tak tejto skutočnosti bola vedomá a súhlasila s ňou. Zákonné ustanovenia upravujúce mechanizmus uzavretia zmluvy bolo potrebné vykladať v rozsahu základného princípu zmluvného práva, zmluvnej voľnosti. Podľa názoru žalobkyne úver poskytnutý na základe zmluvy nebol bezúročný a bez poplatkov, a preto navrhla napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd zaviazne žalovanú na zaplatenie žalovaných nárokov a na náhradu trov konania, alebo napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania 33,55 eura.

Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol z toho dôvodu, že predmetný úver považoval za bezúročný a bez poplatkov a žalovaná zaplatila žalobkyni viac ako bola poskytnutá istina úveru.

Ustanovenie § 4 zák. č. 258/2001 Z. z. má za cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, resp. priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje na základe ktorých sa spotrebiteľ rozhodne, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré spotrebiteľ môže zväžiť. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatok relevantných informácií pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 4 ods. 2 cit. zákona vymenúva zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V rámci nich vymenúva tie, ktorých neuvedenie v písomnej zmluve má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo predstavuje určitý postih, sankciu pre dodávateľa, ktorý zákonom predpísané náležitosti v zmluve neuvedie. Cieľom zákonodarcu pod hrozbou uvedeného následku teda bolo donútiť dodávateľov, veriteľov, aby stanovené náležitosti (údaje) v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali.

Podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Zo základného gramatického výkladu § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. je zřejmé, že požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok sa vzťahuje osobitne ako k istine, tak k úrokom, ako aj k iným poplatkom. Zmluva o spotrebiteľskom úvere teda v zmysle citovaného ustanovenia musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak aj úrokov, ako aj iných poplatkov, čo v danom prípade neobsahuje. K uvedenej právnej úprave pristúpil zákonodarca po predchádzajúcich skúsenostiach spotrebiteľov pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pri ktorých sa obvykle stávalo, že veriteľ si jednotlivé splátky započítal najprv na úroky, poplatky, prípadne iné sankcie a až naposledy na istinu (čo nebolo v rozpore s Obchodným zákonníkom), s poukazom na povahu záväzku ako absolútneho obchodu. V prípade, ak zmluva obsahuje náležitosti § 4 ods. 1 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z., jednotlivé splátky sa započítajú aj na istinu aj na príslušenstvo pohľadávky veriteľa.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 8100006604 zo 06.02.2008 uzatvorenej medzi účastníkmi, nie sú uvedené náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to výška, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Bolo potom nevyhnutné predmetnú zmluvu o úvere s použitím § 4 ods. 3 cit. zákona považovať za bezúročnú a bez (akýchkoľvek) poplatkov.

Odvolací súd teda vyhodnotil námietku žalobkyne, že zmluva náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. obsahovala, ako neopodstatnenú. Ak potom žalobkyňou poskytnutý úver bol bezúročný a bez poplatkov a žalovaná zaplatila žalobkyni viac ako bola istina poskytnutého úveru, pričom žalobkyňa voči tomuto skutkovému záveru súdu prvého stupňa v odvolaní nenamietala, na základe čoho ho odvolací súd považoval za nesporný, je zrejmé, že súd prvého stupňa vo veci rozhodol správne, keď žalobu zamietol.

Námietku žalobkyne smerujúcu proti hodnoteniu postupu uzavretia zmluvy súdom prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako irelevantnú. Žalobkyňa totiž poukazovala na to, že podľa jej názoru predmetná zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená platne, keď žalovaná ako spotrebiteľ bola informovaná, že žalobkyňa môže na základe jej žiadosti (návrhu) na uzavretie zmluvy poskytnúť aj nižší úver, pričom bolo potrebné rešpektovať princíp zmluvnej voľnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že súd prvého stupňa, napriek výhradám k postupu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, dospel k rovnakému záveru ako žalobkyňa, teda posúdil predmetnú zmluvu ako platnú. Predmetom sporu (odvolacieho konania) tak zostal iba záver súdu prvého stupňa, či poskytnutý úver mal byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov, s ktorým sa odvolací súd, z vyššie uvedených dôvodov, stotožnil.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyni. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.